

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/21/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114220679
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2114220679.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Lea Stovičková vo veci starostlivosti o maloletých T. X., narodeného XX.XX.XXXX a T. X., narodenej XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, deti rodičov: P. P., rodená N., narodená XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, toho času U. XX, S. a P. X., narodený XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletých, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 8P/62/2014-113 zo dňa 15. januára 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa potvrdzuje s tým, že sa opravuje výrok I. tak, že sa zvyšuje vyživovacia povinnosť otca na maloletého T. zo sumy 110 eur na 115 eur a na maloletú T. zo sumy 110 eur na 115 eur od 04.08.2014, ktoré je povinný platiť vždy do každého 15-tého dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd rozhodol odvolaním napadnutým rozsudkom, že: I. Otec je povinný platiť na výživu maloletého T. sumu 115 eur mesačne a maloletej T. sumu 115 eur mesačne vždy do 15-tého dňa každého mesiaca dopredu s účinnosťou od 04.08.2014 k rukám matky. II. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 04.08.2014 do 15.01.2015 na maloletého vo výške 24,20 eur súd povoľuje otcovi platiť v splátkach po 1 euro mesačne pod následkom straty výhody splátok spolu s bežným výživným. III. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 04.08.2014 do 15.01.2015 na maloletú vo výške 24,20 eur súd povoľuje otcovi platiť v splátkach po 1 euro mesačne pod následkom straty výhody splátok spolu s bežným výživným. IV. Súd mení rozsudok tunajšieho súdu č.k. 37P/40/2012-116 zo dňa 19.09.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 23CoP/12/2013-158 zo dňa 11.03.2013. V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd z vykonaného dokazovania vyvodil právny záver, že návrhu matky je možné čiastočne vyhovieť. Naposledy bolo o výživnom na maloletých rozhodnuté v septembri 2012, kedy maloletý T. navštevoval 6. ročník základnej školy a maloletá T. 5. ročník základnej školy. Od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, ktorí síce navštevujú naďalej druhý stupeň základnej školy ale vyššie ročníky. Okrem toho maloletá trpí tak ako maloletý ADHD a berie lieky, na ktoré matka dopláca. V čase rozhodovania o pôvodnom výživnom mala už matka ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej X.. Súd pri svojom rozhodovaní v roku 2012 vychádzal z príjmu otca 500 eur a príjmu matky 400 až 500 eur ako aj zo skutočnosti, že otec v roku 2011 dosiahol príjem pred zdanením 770 eur mesačne. Matka maloletých je živnostníčka, keď v roku 2013 vykázala daňovú stratu. Daňové priznanie za rok 2014 ešte nepodala. V roku 2014 od apríla má príležitostné brigády. V mesiaci november a december 2014 mala príjem po 300 eur mesačne, keď

už predtým mala nepravidelný príjem. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti, že matka vykonávala podnikateľskú činnosť a to za účelom dosiahnutia zisku, pričom už v minulom roku dosiahla daňovú stratu a v roku 2014 má nepravidelný príjem. Táto skutočnosť nemôže byť automaticky dôvodom na to, aby výpadok príjmu na strane matky mal znášať automaticky otec. Matka je taktiež ako otec povinná si počínať tak, aby prispievala na výživu maloletých detí podľa svojich možností a schopností. V konaní matka nepreukázala zdravotné problémy s hlasivkami, preukázala, že trpí epilepsiou avšak toho času bez záchvatov. Matka žije v byte P. O. s tromi maloletými deťmi a uvádzala výdavky na bývanie 200 eur, ktoré mu uhrádza za byt. Pričom súd zistil z predložených dokladov výdavky za byt vo výške 191,18 eur (58,47 + 79,07 + 19 + 4,64 + 30), však považoval za dôvodné výdavky vo výške 112,11 eur, keď matka nie je vlastníčkou predmetného bytu a podľa jej vyjadrenia neplatí nájom. Ako ďalší výdavok matka uviedla výdavky za internet 15,99 eur. V konaní boli preukázané zvýšené výdavky na maloletých v časti 3,50 eur na každého za lieky. Súd vychádzal z vyjadrenia matky a z jej príjmu 300 eur mesačne. Matka maloletých zabezpečuje maloletým aj osobnú starostlivosť, teda príspevok matky na ich výživu sa s ohľadom na vek maloletých prejavuje nielen vo finančnom zabezpečení. Keď príspevok na výživu maloletých zo strany otca s ohľadom na osobnú starostlivosť matky, sa prejavuje predovšetkým vo finančnom zabezpečení výživy maloletých. Otec si určenú vyživovaciu povinnosť plní ale nad rámec bežného výživného neprispieva. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec žije v domácnosti so štyrmi dospelými osobami, je zamestnaný a má pozastavenú živnosť. Od posledného rozhodovania o výške výživného došlo k zvýšeniu príjmu otca na sumu 700,78 eur. Pokiaľ ide o posúdenie schopnosti a možnosti otca plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletým určujúce je zistenie výšky príjmu otca. Súd považuje výdavky otca na bývanie za dôvodné vo výške 26,96 eur (ako 1/5 zo sumy celkovo preukázaných výdavkov na bývanie v domácnosti 134,81 eur), keď všetky dospelé osoby v domácnosti sú povinné prispievať na výdavky na bývanie. V konaní súd nezistil, že by otec vlastnil majetok väčšej hodnoty, ktorý by mal vplyv na jeho schopnosti a možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletým. Avšak v konaní mal súd preukázané, že v roku 2014 otec získal kúpnu cenu za motorové vozidlo vo výške 3 800 eur. Avšak v konaní otec nepreukázal svoje tvrdenie, že kúpnu cenu použil na zaplatenie úveru vo výške 4 000 eur. Je zrejme, že otec v prípade úveru podstúpil zbytočné riziko, pričom získaná kúpna cena za motorové vozidlo má vplyv na životnú úroveň otca. S poukazom na preukázané schopnosti a možnosti otca a zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého deti majú právo na rovnakú životnú úroveň ako rodič, súd má za to, že určené výživné uvedené zohľadňuje, keď od poslednej úpravy uplynuli dva roky a nastala zmena na strane maloletých a to v zmene ročníka základnej školy, na strane maloletej diagnostikovanej ADHD a poplatku za lieky na obe deti po 3,50 eur mesačne a u otca došlo k preukázanému zvýšeniu jeho príjmu. Výživné slúži nielen na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných potrieb, ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre vývoj a výchovu dieťaťa (vzdelávanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby). Súd má za to, že určené výživné spolu s prídavkami na deti ako aj príspevkom matky na výživu maloletých zabezpečí všetku odôvodnenú výživu maloletých detí. Súd určil ročné výživné na maloletého T. od 04.08.2014 do 15.01.2015 vo výške 24,20 eur (1593,50 - 1195,20) pozostávajúcich 563,60 eur /4 mesiace x á 115 eur/ + 103,60 eur /28 dní x á 3,70 eur za august 2014/ po odrátaní zaplateného výživného 539,40 eur (4 mesiacov x á 110 eur/ + 99,40 eur /28 dní x á 3,55 eur za august 2014/. Súd povolil otcovi splácať nedoplatok na ročnom výživnom v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v mesačných splátkach po 1 euro mesačne spolu s bežným výživným, keď zohľadnil aj výšku určeného mesačného výživného. Súd určil ročné výživné na maloletú T. od 04.08.2014 do 15.01.2015 vo výške 24,20 eur (1593,50 - 1195,20) pozostávajúcich 563,60 eur /4 mesiace x á 115 eur/ + 103,60 eur /28 dní x á 3,70 eur za august 2014/ po odrátaní zaplateného výživného 539,40 eur (4 mesiacov x á 110 eur/ + 99,40 eur /28 dní x á 3,55 eur za august 2014/. Súd povolil otcovi splácať nedoplatok na ročnom výživnom v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v mesačných splátkach po 1 euro mesačne spolu s bežným výživným, keď zohľadnil aj výšku určeného mesačného výživného. O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu, nakoľko ide o konanie, ktoré sa môže začať aj bez návrhu.

Odvolanie proti rozsudku podal otec s odôvodnením, že správny poriadok stanovuje povinnosť správneho orgánu zistiť presne úplne skutočný stav prejednávanej veci, súd vychádzal pri rozhodovaní z neúplne zisteného stavu prejednávanej veci a nevychádzal pri rozhodovaní z dôkazov, ktoré on ako účastník konania navrhol. Je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavujú v pomeroch účastníkov pri porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozsudku. V čase ostatného návrhu navrhovateľka bola zapísaná v živnostenskom registri opätovne od 29.05.2012 a vznikol jej voči štátu záväzok voči zdravotnej poisťovni

teda v sume 3 350,35 eur. Zámerne nevydokladovala ani všetky zárobky z brigádnickej činnosti, čo sa teda nestalo podkladom pri rozhodovaní (príjem za brigádnickej činnosti v reštaurácii G.). Rovnako zámerne nepriznala výdavky, ktoré jej vznikli z rozhodnutia Okresného súdu v Nových Zámkoch 14 Cb/182/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre 15Cob/221/2011 o zaplatení 6070,61 eur žalobcovi. Navrhovateľke je tak z jej nepravidelného príjmu zrážaná nemalá čiastka v rámci exekučného konania. Neboli vydokladované žiadne skutočné náklady maloletých detí okrem doplatkov za lieky čo je 7 eur pre obe deti. Deti nenavštevujú žiadne záujmové krúžky, nemajú platené školské obedy, ani iné aktivity, dokonca synovi nebol uhradený ani 5 eurový poplatok na prípravu monitoringu. Súd neprihliadol na skutočné možnosti a schopnosti navrhovateľky zamestnať sa, aby bola schopná si pokrývať základné potreby pre seba a podieľať sa na vyživovacej povinnosti pre zverené deti, matka je povinná počínať si, tak aby prispievala na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností. Problém s hlasivkami tiež nebol podložený žiadnou lekárskou správou. Zvýšenie výživného je nedôvodné, nakoľko Základná škola P. L. XX v S., ktorú obe deti navštevujú, má povinnosť za vymeškané hodiny detí podať podnet pre zanedbanie povinnej starostlivosti na príslušný ÚPSVaR. Deti majú 29 neospravedlnených hodín, čo sa odrazilo na zníženej známke zo správania až o 2 stupne, zhoršil sa celkový prospech detí. V prípade opodstatneného podnetu by tak navrhovateľka mohla prísť aj o rodinné prídavky a mohlo by jej byť uložené nápravné opatrenie. Preto návrh navrhovateľky považuje za neopodstatnený na zvýšenie výživného a na zámerne získavanie finančných zdrojov na iné účely. Zo strany navrhovateľky neboli vydokladované žiadne reálne zvýšené náklady na maloletých. Preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na to, že zvýšené výživné je v záujme maloletých detí a preto navrhuje rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť.

Matka maloletých detí sa vyjadrila k odvolaniu otca tak, že v odvolaní sú len jeho osobné dojmy nezakladajúce sa na reálnej skutočnosti. Jej príjmy sú úplne priznané a zdokladované a iné príjmy v rozhodnom období nemala. Čo sa týka jej záväzku voči firme S. P.- D. je čisto firemná záležitosť a otec maloletých detí s tým nemá nič spoločné, pričom jej podnikanie nijako negatívne neovplyvňuje chod domácnosti. Deti momentálne nenavštevujú žiadne záujmové krúžky, pretože voľný čas museli začať pre zhoršený prospech v škole využívať viac pre učenie, než sa venovať záujmovým aktivitám. Otec detí už dlhší čas nenavštevuje ani trávi s nimi žiaden svoj čas. Čo sa týka predaja motorového vozidla v plnom rozsahu sa pripočítaním zisku z predaja stotožňuje s názorom okresného súdu. K potrebám detí uviedla, že deti sú staršie každým rokom, výdavky na zabezpečenie ich životných potrieb stále narastajú. Otec môže aj dokázať ovplyvniť výšku svojho príjmu, pričom jeho životné náklady sú minimálne a jeho neochota platiť po 5 eur na každé dieťa mesačne navyše pri zvýšenom výživnom svedčí o jeho minimálnom záujme o deti, nie je ochotný byť plne zodpovedný za svoje konanie v minulosti. V súčasnosti jeho príspevok na deti nepokrýva ani 50 % ich životných nákladov, nákladov na vzdelanie a zdravotnú starostlivosť. Preto má za to, že súd prvého stupňa správne rozhodol, pretože deti sa majú podieľať nielen na jej životnej úrovni, ale aj na životnej úrovni ich otca. Stotožňuje sa s rozsudkom súdu prvého stupňa a navrhuje ho potvrdiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po tom, čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§§ 201 a 204 O.s.p.), preskúmal vec nielen obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) O.s.p.), pretože sa jedná o vec, ktorú možno začať i bez návrhu, bez nariadenia pojednávania, postupom podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. zverejnil termín vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p., pretože po preskúmaní zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 cit. zák. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 cit. zákona dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Zmenu pomerov v zmysle cit. ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine možno definovať ako stav odlišný od stavu, ktorý bol rozhodujúci pri predchádzajúcom rozhodovaní. Zásadne musí ísť o zmenu závažnejšieho charakteru, teda o zmenu podstatnú. Aj podľa názoru odvolacieho súdu počas konania pred súdom prvého stupňa matka maloletého preukázala, že od posledného rozhodnutia Okresného súdu Trnava 37P/40/2012 zo dňa 19.09.2012 kde súd určil otcovi platiť na výživu maloletého T. 110 eur mesačne a maloletú T. 110 eur mesačne a rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoP/12/2013-158 zo dňa 11.03.2013 sa pomery na strane maloletých detí zmenili. V čase predchádzajúceho rozhodnutia maloletý T. navštevoval 6. ročník základnej školy a maloletá T. 5. ročník základnej školy. Deti síce navštevujú naďalej druhý stupeň základnej školy, no vyššie ročníky. Aj maloletá T. trpí tak ako maloletý ADHD a berie lieky, kde matka dopláca. V konaní boli preukázané zvýšené výdavky na maloletých v časti 3,50 eur na každého za lieky. V čase rozhodovania o pôvodnom výživnom mala už matka ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej X.. Súd pri svojom rozhodovaní v roku 2012 vychádzal z príjmu otca 500 eur a príjmu matky 400 až 500 eur ako aj zo skutočnosti, že otec v roku 2011 dosiahol príjem pred zdanením 770 eur mesačne.

Matka maloletých je živnostníčka, v roku 2014 od apríla má príležitostné brigády, v mesiaci november a december 2014 mala príjem po 300 eur mesačne a už predtým mala nepravidelný príjem. Súd správne poukázal, že matka vykonávala podnikateľskú činnosť za účelom dosiahnutia zisku, v minulom roku dosiahla daňovú stratu a v roku 2014 má nepravidelný príjem, no to nemôže byť automaticky dôvodom na to, aby výpadok príjmu na strane matky mal znášať automaticky otec. Je povinná si počínať tak, aby prispievala na výživu maloletých detí podľa svojich možností a schopností. Nepreukázala zdravotné problémy s hlasivkami, no preukázala, že trpí epilepsiou, žije v byte P. O. s tromi maloletými deťmi, výdavkami na bývanie dôvodné vo výške 112,11 eur, keď matka nie je vlastníčkou predmetného bytu a podľa jej vyjadrenia neplatí nájom Súd vychádzal z jej príjmu 300 eur mesačne, z toho, že zabezpečuje maloletým osobnú starostlivosť.

Otec žije v domácnosti so štyrmi dospelými osobami, je zamestnaný s príjmom 700,78 eur. Výdavky otca na bývanie sú dôvodné vo výške 26,96 eur, súd mal za preukázané, že v roku 2014 otec získal kúpnu cenu za motorové vozidlo vo výške 3 800 eur. Avšak v konaní otec nepreukázal svoje tvrdenie, že kúpnu cenu použil na zaplatenie úveru vo výške 4 000 eur. Vzhľadom na preukázané schopnosti a možnosti otca a na zákonný nárok, že deti majú právo na rovnakú životnú úroveň ako rodič, súd preto správne uzavrel, že zvýšené výživné je opodstatnené, keďže od poslednej úpravy uplynuli dva roky so zmenou pomerov na strane maloletých (zmena ročníka základnej školy, na strane maloletej diagnostikované ADHD a poplatku za lieky na obe deti po 3,50 eur mesačne) a tiež u otca zvýšenie jeho príjmu.

Preto odvolací súd vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p.

Zároveň však musel opraviť odvolací súd podľa ust. § 164 O.s.p. zrejmu nesprávnosť vo formulácii výroku I., keď bolo potrebné formulovať novú úpravu a to zvýšiť doterajšie výživné u oboch detí zo sumy 110 eur na 115 eur na každého.

Podľa ust. § 224 za použitia ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. rozhodol o trovách tohto odvolacieho konania.

Senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.